

SLOVENSKI NAROD.

Redna vsak dan srečer izvajnički nedelje in praznike ter večja po pošti prejemar na avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, na pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, na pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K; Kdor hodi sam ponj, plača na vse leta 22 K, na pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez izdodobne vročitljive naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopnega peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Slovenski shod v Pragi.

Pozornost vsega slovanskega sveta je te dni obrnjena na zlato Prago, kjer so se — prvič po šestdesetih letih — sešli zastopniki vseh slovenskih narodov na posvetovanje, kako se da z organizacijo omogočiti skupno delovanje vseh slovenskih narodov v skupnih gospodarskih, kulturnih in narodnostnih zadevah in tako praktično uveljaviti načela slovenske vzajemnosti na temelju demokratičnih idej, na podlagi bratstva in enakosti.

Udeležba je mnogoštevilna iz vseh slovenskih dežel.

Ruse zastopajo: Mihajl Vasiljevič Krasovski, član državnega sveta in predstavnik »Občestvenih dejatelej«, grof Vladimir Aleksejevič Božibrinški, član posudarstvene dume, Mihajl Andrejevič Jiskrički, član posudarstvene dume, Nikolaj Nikolajevič Lovov, član posudarstvene dume, Aleksander Stepanovič Gizički, član posudarstvene dume, Vasilij Aleksejevič Maklakov, član posudarstvene dume, Maksim Maksimovič Kovalevski, član državnega sveta, Ivan Porfirjevič Filevič, profesor varšavskoga vseučilišča, Jevstafij Mihajlovič Dementjev, tajnik »Obšč. Dejatelej«, Mihajl Mihajlovič Fedorov, izdajatelj in urednik dnevnika »Slovo«, Vsevolod Pavlovič Svatkovski, pisatelj, Gregorij Visarjonovič Komarov, pisatelj, Nikolaj Dmitrijevič Bajdak, železniški ravnatelj, Vladimir Mihajlovič Volodimirov, general in ravnatelj najvišje vojaške akademije, Vasilij Nikolajevič Korabljev, tajnik »Slovenskega dobrovriteljnega občestva« v Petrogradu.

Poleg teh delegatov so prišli vseučiliški profesorji T. Florinski iz Kijeva, A. Pogodin iz Varšave, J. Ozerov, dr. Ott in V. Francev iz Petrograda.

Poljske zastopajo: Žiga Bialecki, publicist iz Varšave, Mihajl Chilinski, predsednik zveze slovenskih časnikarskih društev v Avstriji in urednik »Časaca« iz Krakova, Roman Domovski, član posudarstvene dume in predstavnik kluba poljskih poslancev iz Varšave, dr. Adam Dobroszyński, bivši državni poslanec iz Krakova, dr. Stanislav Grabski, vseučiliški profesor iz Lvova, dr. Mihajl Grek, bivši državni poslanec iz Lvova, dr. Jan Harusewicz, član posudarstvene dume, Henrik Konie, bivši

član posudarstvene dume iz Varšave, Boleslav Lypacewicz, advokat iz Varšave, Josip Montwill, član posudarstvene dume iz Vilne, grof Jan Olizar, član ruskega državnega sveta iz Volinja, dr. Ludovik Rydygier, vseučiliški profesor iz Lvova, grof Henrik Potocki, bivši član posudarstvene dume iz Varšave, Jan Stecki, član posudarstvene dume iz Lublina, Lud. Straszewicz, časnikar iz Varšave.

S poljskimi delegati so prišli naslednji časnikarji: dr. Kaz. Jarecki iz Lvova, Novicki iz Dunaja, dr. Domski iz Varšave in Obogi iz Varšave.

Hrvatske zastopajo: državni poslanici dr. Tresić - Pavićić, Ljuba Babić - Gjalski, dr. Božo Vinković in prof. dr. Gjuro Šurmin.

Srbce zastopajo: državni svetnik vseučiliški profesor Geršić, bivši minister dr. Dragoljub Pavlović, župan belgrajski Vučović, bivši minister dr. Milan Marčović, vseučiliški profesor dr. Kumanduš, vti iz Belgrada, in dr. Baljak iz Kotora.

Slovence zastopajo: župan Ivan Hribar, dr. Rybář, Andr. Gabršček in dr. Bogumil Vošnjak.

Bolgare zastopajo: S. S. Bobčev, dr. Kalinov, dr. Váček in Lučanov.

Maloruske zastopajo: državni poslanec dr. Hlibovickij in dr. Griněveckij.

Oglasili so svojo udeležbo dr. Muka kot zastopnik lužiških Srbov in slovaški državni poslanec Hodža.

Sestanek slovenskih delegatov v Pragi je, kakor potovanje delegacije avstrijskih slovenskih državnih poslancev v Petrograd, posledica velikega političnega in idejnega preobraza, ki se je izvršil v zadnjih letih. Politični preobrat se je zgodil na Rusku, kjer je z ustavo prisel ruskii narod do besede, tako da Rusov ne reprezentuje več birokracija, nego duma. Idejni preobrat v pojmovanju slovenske vzajemnosti se je izvršil polagoma. Zacet se je s spoznanjem, da so bili stari slavjanofili na popolnoma napačni poti in da po njihovih načelih in vzorih nikdar ni mogoče doseči realnih uspehov, da niti idejnega edinstva. Zmagalo je spoznanje, da je slovenski narod vselej temu, da so razdeljeni na mnogo držav, da imajo svoje različne tradicije in ideale, da so različnih veroizpovedanit, vendar mnogo

go stvari skupnih, da se v mnogih zadevah vjemajo njih stremljenja, da so v mnogih vprašanjih njih interesi identični in da je v teh zadevah mogoče skupno, solidarno postopanje. Stari slavjanofili so se potezali za rusificiranje Slovanov, za pravoslavje, za samodržstvo. Novoslovanstvo odklanja vse to. Novoslovanstvo stoji na stališču popolne ravnopravnosti vseh Slovanov, popolne svobode v verskih stvareh in na demokratičnem stališču. To je principijski temelj novoslovanškega gibanja in na tem temelju hoče doseči solidarno in enotno postopanje vseh Slovanov v vseh skupnih kulturnih in gospodarskih zadevah.

Namen kongresu v Pragi je, ustvariti sporazumljeno o medsebojni podpori in enotnem postopanju v raznih vsem slovenskim narodom skupnih zadevah.

Slovenski delegatje so dospeli v nedeljo v Prago in so bili, kakor rečeno, slovesno sprejeti. Zastopniki posamečnih narodnosti so imeli še v nedeljo posvetovanja o svojem stališču, ki ga zavzemajo glede posamečnih razpravnih točk in nasvetovanih sklepov.

Kongres je bil slovesno otvoren včeraj na staromestni vadnicu. Otvoritveni govor je imel praški župan dr. Groš, ki je v presrečnih besedah pozdravil slovenske deležate, izrekši nado, da se končno vendar doseže skupno in enotno postopanje vseh slovenskih narodov na podlagi enakopravnosti vseh slovenskih narodov in pod vodstvom idej svobode in naprednosti.

V velikem govoru je zborovalce pozdravil dr. Kramár, ki je podprtjal, da se morajo slovenski narodi združiti ter skupno delati na svoji kulturni in gospodarski povzdigni. Govornik je pozdravil deležate in se je s toplimi besedami spomnil tistih, ki niso smeli priti, namreč zastopniki poznanjskih Poljakov, zastopniki Slovakov in ogrskih Srbov. Pozdravil je te, v nemški in madžarski sužnosti trpeče Slovane in jih zagotovil presrečnega sočutja in ljubezni vseh Slovanov.

V otvoritveni seji so dalje govorili: grof Krisovski, načelnik ruske delegacije, ki je izjavil, da Rusija ne bo nikdar nastopila proti drugim slovenskim narodom. Član posudarstvene dume Maklakov je poudarjal velikanski pomen slovenske vzajemnosti, kateri se položi temelj na tem shodu. Načelnik poljskih članov posudarstvene dume, Domovski, je razpravljal o rusko-

juje to Hansitz (slavicis verbis se iudicem futurum spondet). Najstarejši opisovalec teh obredov je štajerski kronist Otokar (Reimkronist), ki je opisal avstrijsko zgodovino v verzih. Tudi Otokar izrecno navaja, da je govoril kmet na knežjem prestolu slovensko. V ostalem se njegov opis nekoliko razlikuje od poznejših. To je tudi povsem umljivo, ker se je v obredih temelj let marsikaj spremeno.

Dasi bi bil Otokar lahko očividec pri dveh ustoličenjih, vendar najbrž nobenemu ni prisostvoval, sicer bi ne bil zapisal toliko nejasnosti. Ves čas govoril le o kamnu, darsi imel v mislih knežjega kamna pri Krnskem gradu, temuč vojvodski prestol na Gospodovskem polju, ker piše:

uf ein velt (Feld), lít bi Zol, daz ist zeguoter máze wit darúf ein stein lit.

Bika in konja vodi knez, a kmetu odgovarjajo v imenu kneza njegevi trije spremjevalci, ki morajo tudi zanj prisjeti. Vendar tudi Otokar potrjuje, da je kmet govoril s knezom le slovensko.

Nadaljnji opisovalec ceremonij je Gregor Hagen, ki pa je v marščem površen. O celem dvogovoru na knežjem kamnu pove le sledče: »Der bawr fragt, ob der, der herzog will werden, rechtes christlieches

glaubens sey, und ain rechter richter und beschirmer pfaffen, witten, und auch waysen.« Potem se hudoje nad Avstrijci, ki so se obredom posmehovali. »Ettleich vñvernünftig zelent die der gewonhait vor ain tornspill, die der gewonhait haimlichait nicht betrachtend.«

Obrede ustoličenja je opisal nadalje Enej Silvij Piccolomini, župnik v Slovenem Gradeu, poznejši papež Pij II. (1458—1464). Njegov opis se naslanja na opata Janeza. Tudi Enej Silvij naglaša, da je kmet govoril s knezom slovensko.

Med zgodovinarji, ki so opisovali ustoličenje, je posebno verodosten Jakob Unrest, ki je bil župnik v bližini Gospa Svete pri Sv. Martinu nad Dholico. Tudi Unrest navaja, da je bil obred v slovenskem jeziku.

Iz vseh opisov, najsi se v po- drobnostih nekoliko razlikujejo, je razvidno, da so se obredi do konca srednjega veka vršili v slovenskem jeziku, da so se slovenski kmetje smatrali po podedovanih pravicah za gospodarje dežele ter so sprejeli kneze le za svoj izvrševalni organ.

Vsi obredi ustoličenja so se de-

liili v tri skupine: dopoldne je bilo pri knežjem kamnu pri Krnskem gradu pravo ustoličenje novega kneza, nato je bil cerkveni obred in slav- nostna pojedina v Gospo Sveti, a po-

poljskem porazumljiju poudarjajo, da se končno gotovo doseže, četudi je treba za to še časa. Govorili so dalje srbski državni svetnik Geršić, zastopnik Bolgarov dr. Bobčev, zastopnik Hrvatov dr. Tresić - Pavičić in župan Hribar.

Včeraj zvečer je bil na Žofinskom otoku na čast slovenskim deležatom rout.

Državna pomoč Ljubljani zaradi suše.

Poslanec Ivan Hribar je v seji državnega zборa dne 8. t. m. stavljal sledeteči nujni predlog:

Od druge polovice meseca maja v Ljubljani in okolici ni več deževalo; suša je trajala cel mesec junij ter je še danes ni konec. Zaradi tega je trpelja že prva košnja (seno) ter so posebno prebivalci ljubljanskega Barja nakosili komaj tretjino običajne pridelke.

Po prvi košnji pa je suša nele travnike na močvirju, temuč tudi travnike z mineraličnim temeljem tam, kjer je izsušila in izgala, da celo za slučaj, da pride izdaten dež, ni absolutno pričakovati nič otave.

Ker tudi repa, zelje in krompir ne morejo uspevati, je jasno, da bodo prebivalci ljubljanskega Barja primorani, ako jim ne pride na pomoč država s svojimi sredstvi za nakup klaje, prodati svojo živilo, s čimer pa so oropani edinega vira dohodka, namreč rednega prodajanja mleka.

Z ozirom na to podpisani predlagajo:

Visoka zbornica skleni:

»Vlada se poziva, da nakloni vsled letnje suše prizadetim prebivalcem ljubljanskega mestnega okoliša izdatno pomoč iz kredita za ujme.«

V formalnem oziru se predлага, da se ta stvar vzame v razpravo z vsemi okrajšavami, določenimi v § 42. državnozborskega opravilnika in da se odkaže odsek za prizadete po ujmah.

(Sledi 25 podpisov).

Kriza v ministrstvu.

Dunaj, 13. julija. Formalna demisija ministra Pradeja se ni prišla ter Prade tudi v bližnji bodočnosti ne izroči demisije, ker je prepustil ministrskemu predsedniku, da določi čas, kdaj mu lahko predam demisijo. Vendar je odstop Pradejev neizogiben. Demisija se izvrši najpozneje v mesecu oktobru, ko se sploh preosnuje ministrstvo. V parlamentarnih krogih govorje, da Prade odstopi le zato, ker so se Čehom v jezikovnopravnem oziru dovolile proti njegovemu volji prevelike koncesije.

Pred svojim odpotovanjem v Karlove vari je Prade protestiral, da bi se parlament predložil jezikovni zakon. Obenem pa je že takrat dozoret v njem sklep, da demisijona. Potem je Prade iz Karlovih varov ponudil ministrskemu predsedniku demisijo, ki jo je danes formalno ponovil. Vendar pa Prade ne vztraja pri tem, da bi takoj odstopil, temuč je pripravljen svoje posle opravljati še do jeseni, ko se itak izvrši konstrukcija ministrstva. Govori se namreč, da izstopita razen Pradeja tudi ministra Kortowske in Marcheta, in ako se stranke zedinijo za drugega justičnega ministra, odstopi tudi Klein. Ako se Pradejeva demisija sprejme, kar pa ni verjetno, bi se moralno ministrstvo takoj preosnovati. Za Pradejevega

prosili zanj na bavarskem dvoru, da si ga napravijo za kneza (ducem sibi fecerunt), o Hotimirju pa »educatum illi dederunt«. Skoraj brezvomno je tudi, da sta ta dva kneza že bila ustoličena po staroslavnem načinu.

Schabensperger potrjuje, da so Slovenci imeli pravico, zavrniti kneza, ako jim ni ugajal, in kralj jim je moral poslati drugega (und fuegt er innen nitt, so muoss in dach Rich ainen andren herren vnd hertzougen gen).

Rotatanski Slovenec pa so tudi imeli v najstarejših časih nekako način zavesti, ki je bila prvotno identična za vernostjo za njihova staro božanstva. To dokazuje dejstvo, da so si izvili Sama za kneza, češ, da so Bavarci oholi in vsljivi s svojim krščanstvom.

Kar na svoj jezik in svojo vero, tako so bili Slovenci tudi ponosni na svojo nošo. Fredegar pripoveduje, da Samo ni hotel sprejeti frankovskega odposlance Sychariusa, zato se je ta oblekel na slovenski način ter tako lahko prišel pred Samo. — V njihovi upravi je vladala prava demokratična enakopravnost. Zato pa je tudi kmet pri ustoličenju vprašal, ali je bodoči knez svobodnega stanu — o plemstvu ni hotel izpregovoriti.

(Dalje prihodnjih.)

naslednika se imenuje v prvi vrsti poslanec Pergelt. V tem slučaju pa bi bila nemška napredna stranka zastopana v ministrstvu po dveh članih, dočim bi imeli nemški nacionalci le enega zastopnika. Da se napravi ravnotežje, vzel bi se naslednik ministra Marcheta iz nemškonacionalne zveze. Prvi kandidat nemškonacionalne zveze je poslanec Sylvester. Nemški radikalci imajo dva ministrska kandidata: Pacherja in dr. Rollerja, ki pa v sedanjih razmerah nimata dosti upanja, da bi kateri prišel v ministrstvo. — V poslanskih krogih zatrjujejo, da minister Prade v najkrajšem času odloči svoj državnozborški mandat za mesto Liberci.

Nekemu časnikarju je izpovedal minister Prade: »Dne 11. t. m. sem pisal ministrskemu predsedniku baronu Becku ter mu ponudil svojo demisijo. V pismu sem se skliceval na svojo izjavo, ki sem jo podal, ko sem zopet prevzel ministrski posel. Takrat sem namreč rekel, da le z nevoljo prevzamem portfelj, ker moje zdravstveno stanje ne prenaša razburljivosti in naporov takega posla. Odgovora na svoje pismo pa do danes še nimam. Vesel bi bil, ako bi se mi že sedaj določil naslednik. Dalje kakor do zopetne otvoritve državnega zaborava pa portfelja nikakor ne obdržim. Glede naslednika je rekel minister, da pridejo seveda v poštov državni poslanici Pacher, Pergelt, Schreiner in Damm. Seveda bodo stranke sporazumno z vlado morale določiti kandidata.« Nadalje je rekel minister, da poprej noben minister ne bo morel doseči uspehov za Nemce na Češkem, dokler se status sodnih uradnikov ne uredi z zakonom. Istotako pa se mora tudi jezikovno vprašanje urediti potom zakona.

Da kriza še ni posebno akutna, dokazuje dejstvo, da se je za danes določeni ministrski svet odgodil za par dni.

Minister Gessmann o političnem položaju.

Dunaj, 13. julija. Minister dr. Gessmann je govoril včeraj na shodu v Mistelbachu o političnem položaju ter rekel, da je krivično, ako se delovanje novega parlamenta sodi skeptično. Storilo se je mnogo, toda ovire delajo narodna vprašanja. Parlamentarizmu v Avstriji je predpogoj parlamentarna vlada vkljub razcepljenosti med strankami. Poraba § 14. je v novem parlamentu popolnoma izključena. Najtrdnejša podlaga parlamentarne vlade je trdna in složna večina. Končno je povedal Gessmann, da je minister dr. Ebenhoch izdelal za kmečko prebivalstvo celo vrsto predlog, ki se izroča parlamentu v jeseni.

Razmerje med Ogrsko in Hrvaško.

Reka, 13. julija. Poslanec Supilo je imel v Delnicah velik shod, na katerem je poročal o delovanju hrvaških delegatov v peštanskem parlamentu. Supilo je rekel: »Pomisliti je treba, ali naj hrvaški sabor še nadalje pošilja svoje poslanke k sejam državnega zaborava. Sprememba državnozborškega poslovnika je hrvaškim poslancem skoraj popolnoma onemogočila uspešno delovanje. Venadar pa se abstinenca ne sme izvršiti tako, da bi hrvaški poslanci odložili svoje mandate. Našlo bi se potem še vedno nekaj poslavcev, ki bi svoje mandate obdržali ter se udeleževali sej. Hrvaški sabor bi moral skleniti, da sploh ne pošlje delegatov v Budimpešto. Hrvaški narod bo brezdvomno mogoče pridobiti za ta požrtvovani korak, ker bo potem dana nova podlaga, da se izvojuje razlike med Hrvaško in Ogrsko.

Maščevanje bana Raucha.

Zagreb, 13. julija. Za neljubi sprejem se je baron Rauch Karlovčanom maščeval na ta način, da jim je imenoval vladnega komisarja, obenem pa prepovedal tedenske sejme s pretezo, da se jemišče ni prav urejeno.

Budiměšta, 13. julija. Ugleđen madžarski tehnik »Egyeteres« piše glede imenovanja vladnega komisarja za mesto Karlovac na uvdrem mestu zelo ostro proti Rauchovi vlasti. Članek pravi, da Rauchu niso mar višji interesi države, temuč je postal hipoma takoj energičen le iz osebne maščevalnosti in togotnosti. Njegova odredba proti Karlovčanom pa nima drugega pomena, kakor da si je ban nakopal veliko odgovornost. Imenovanje vladnega komisarja je protizakonito. Za vlade neodvisne stranke na Ogrskem se ne sme v nobenem delu države vladati absolutistično. Sicer pa postaja Rauchovo vladanje na zunaj čimdalje bolj podobno nekdani Fejervaryjevi vladi na Ogrskem. Rauchova vlasta si ne more pridobiti zaupanje naroda, kakor si ga tudi Fejervary ni mogoč na Ogrskem. Vsi resni, ugleđeni elementi se Rauchu odmikajo, a zbirajo se okoli njega takšni obskuri

ni elementi, napram katerim je treba popolne previdnosti. S takimi ljudimi ni mogoče delati politike, ni mogoče pomiriti razburkane dežele.

Križna na Srbskem.

Belgrad, 13. julija. Ker je Milosavljević odklonil sestavo ministrstva, poveril je kralj tako nalogu staroradikalem dr. Milovanoviću, ki se je pričel takoj pogajati s političnimi strankami, da jih pridobi za proračun, za trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko in za nove volitve.

Angleško - ruski predlog glede Macedonije.

London, 13. julija. Angleška vlada je predložila velesilam načrt, ki ga je izdelala sporazumno z Rusijo glede Macedonije, in sicer je predložen za sedaj le tisti del načrta, ki govorja o porabi razpoložljivih macedonskih vojakov in orožnikov. Predloge glede finančnih in justičnih reform predloži velesilam Rusija.

Punti na Turškem.

Carigrad, 13. julija. Angleška vlada je izdelala sporazumno z Rusijo glede Macedonije, in sicer je predložen za sedaj le tisti del načrta, ki govorja o porabi razpoložljivih macedonskih vojakov in orožnikov. Predloge glede finančnih in justičnih reform predloži velesilam Rusija.

Slovenec na Logatu.

Carigrad, 13. julija. Na potu iz Soluna v Carigrad je neki mladoturski častnik na francoski ladji streljal na divizijskega generala Sadika pašo ter ga precej hudo ranil. — Brzozna zveza z Bitoljem je pretrgana, tako da ni mogoče izvesteti, kaj se godi tam.

V Mali Aziji so se spustala razne plemene ter je vlada sklenila, da odpoji proti njim 36 bataljonov vojašta iz evropske Turčije.

Za enakopravnost Poljakov na Ruskem.

Novo, 13. julija. Ruska vlada je za poskušnjo dovolila, da se v 240 solah varšavske gubernije uvede poljsčina kot poučni jezik. — »Zvezka russkih ljudi« pa grozi z lepaki, da uprizori na dan otvoritve poljskega pouka nasilstva in splošni pogrom proti židovski inteligenci v Varšavi.

Gospodarstvo na portugalskem kraljevem dvoru.

Mardi, 13. julija. Komisija, ki je preiskovala državno gospodarstvo na Portugalskem za časa diktature Franka, je sedaj dognala, da je med tem časom izdala vlada iz državne blagajne na račun kraljice 80 milijonov frankov, vkljub temu, da je kraljica od svojega očeta dobila ogromno doto. Vsled tega razkritja se širi strahovita razburjenost med prebivalstvom ter je dinastija v nevarnosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. julija.

— Nekoliko opomih glede občne zbornice »Kmetijske družbe«. Z dežele se nam piše: Gospod Gombač se je na občnem zboru »Kmetijske družbe« izrazil, da ga je izid volitev v družbeni odbor zelo presenetil, ker ni bil izvoljen grof Barbo. Bodil mu na vsa usta povedano, da naj ga to nikar ne razburja. Vemo odkod je pihal veter. Toda osebne koristi gospoda Gombača nam niso nič mar. Če hoče biti gospod Gombač v milosti pri klerikalcih in pri Nemčih, je to sicer umljivo, a za nas čisto brez pomena. Naše načelo je, da se grof Barbo več ne voli v odbor »Kmetijske družbe«. Družba je za kmetovalce, nikakor ne za grofe in barone, ki vrh tega za nas kmetovalce nimajo nič srca, ker so ravno grofje in baroni in vrh tega še Nemci. Naš želja je, naj se volijo v odbor sposobni posestniki slovenske narodnosti, z nemškimi grofi in baroni pa ven iz družbe. Tudi barona Liechtenberga smo se hoteli iznebiti, a za enkrat smo muše prizanesli. Gospod ravnatelj Pire se je tudi zavzel za grofa Barba. Ker je gosp. ravnatelj družbeni uradnik, je bilo, milo rečeno, prav nepotrebno, da se je vtikal v volitev in se postavil zoper večino članov. Če bi člani hoteli imeti grofa Barba v odboru, bi ga bili volili, ko se je glasovalo z listki. Gospodu Stanoniku iz Horjula povemo le to, da ga prihodnje postavimo pod kap, če nas bo še kdaj sumničil zahrtnje agitacije. Tako sumničenje je nesramno. Kar se tiče novega podpredsednika, naj si gosp. Gombač nikar ne beli glave. Gospod Knez ni samo trgovec, nego tudi posestnik in pozna kmetijstvo bolje in temeljiteje, kakor potovalni učitelj kmetijstva. Sicer pa je najbolje, če se nas člane pri volitvah v odbor pusti v miru, da si po svojem spoznaju in prepričanju izvolimo odbornike. Komanditirati se od nikogar več ne pustimo.

Kmetovalci z dežele.

— V novo ministrstvo za javna dela je imenovanih okrog 150 različnih uradnikov, a med njimi ni niti enega Slovence. Po razmerju slovenskega prebivalstva bi jih moralno biti najmanj 6 ali 7. Ali nič ne izda dr. Šusteršičev prijateljstvo z Gessmannom?

— Klerikalna onemogla jeza. Slovenci »Slovenec« je zopet zilj svoj žolč na Sokole. Sokolski zlet v Logatu ga jezi, zato laže in grdi v svoji onemoglosti. Brezpomembno je bio vse! »Slovenec« pravi, da je »skupne redovne vaje izvajalo do 45 telovadcev«. Mi teh vaj nismo videli, ker se niso izvajale! Da jih je videl »Slovenec« poročevalc, je znamenje, da še ne ve, kaj so redovne in kaj so proste vaje! Taki ljudje naj potem trdijo o pomembnosti sokolskega zleta in najocenjujejo telovadbo, kakor se je osmilil ravno omenjeni poročevalc! Prizna sicer, da je telovadbo gledalo mnogo tujcev, tega pa seveda ne more in ne sme povediti, koliko pohvale in priznanja je bilo čuti iz njih ust! Impertinentnost je pa, kar je zapisano v zadnjem stavku. Tam se bere: »Ponoči pa je bil obilen srečov«. Na sokolskih zletih se ne uganjajo nobene nedostojnosti in nespodobnosti in tudi na logaškem se niso. Pri »čukih« je seveda drugače. Kadarkoli napravijo ti ljudje kak izlet, se napijo, da pobijajo šipe po vagonih in uganjajo druge protipostavnosti, da ima potem kazensko sodišče zadnjo besedo. Ljudje, ki se skozinsko vedejo sirovo in nedostojno, bodo pa Sokolom očitali to in on! Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von anderen!

— Kanonik Sušnik — gorski vodnik. Kakor nam je sporočil »Slovenec« pretekli teden, je peljal kanonik Sušnik pred kratkim gojenke 8. razreda uršulinske šole v Mekinjah pri Kamniku v Kamniško sedlo. (Drugi ljudje hodijo na Kamniško sedlo.) Baje so se vsi, kanonik Sušnik kakor punice, imeli silno luštno, saj »Slovenec« zatrjuje to. Prenci so v koči v Kamniški Bistrici, drugo jutro je pa najnovješi gorski vodnik Sušnik peljal svojo čredo v sedlo. Mi bi se gotovo ne pčeli s tem izletom, ko bi nas v to ne silila neka okolnost. Kanonik Sušnik je smel napraviti izlet s celim tropom mladih živilih deklet, tisti Sušnik, ki je z bajonetni prišel izganjan s fare župnika Berreta, kateremu je šef vzel za glavni greh, kot za prestopke zoper sinodalne določbe, ker se je nekoč ob belem dnevu peljal z učiteljico iz Sore na pošto v Medvede! Šef je takrat očital Beretu, da dela pohujšanje, kaj pa poreče zdaj Sušniku, ki je celo spal pod eno streho z mladimi dekleti! Ali ga ne bo opomnil na sinodalno določbo? Če je Beret delal pohujšanje, tudi Sušnik ni dajal dobrega zgleda! Po našem meniju Beret ni napravil nobenega pohujšanja, vendar ga je šef potem dal izgnati z žandarji s fare; radosvetni smo, kaj stori zdaj s kanonikom Sušnikom, ki mora biti v škofovih očeh silen pohujšljivec! Pa ne da bi bila pri katoliškem škofu dvojna mera, ena za Berete, druga za Sušnika!!

— Iz Ribnice smo prejeli naslednje pisanje: V številki 156. »Slovenskega Naroda« z dne 8. julija v notici »Žaljenje uradnikov« je citati med drugim tudi tole: »In najlepše je tole: G. deželnih glavar baje še zdaj dolguje ravno temu gostilničarju sto kron za zadnji poset, ko je predil nekak diné.« Prosim slavno uredništvo, da izvoli v »Slovenski Narod« po zmislu § 19. tiskovnega zakona sprejeti slednji popravek: »Resnici na ljubo konstatujem, da gospod deželnih glavar dvorni svetnik Šuklje pri meni nikoli, torej tudi ne pri zadnjem posetu ni bil priredil nobenega dinéja, ter da je torej vest o kakem dolgu popolnoma neosnova na izmišljena. — V Ribnici, dne 11. julija 1908. — Anton Arko, gostilničar. — V tej stvari nam počela naš ribniški dopisnik: Sedanj gospod deželnih glavar je leta 1885. kandidiral v državni zbor in je proti črnim zmagal. Tedaj je bil v proslavo te zmagе pri gospodu Arku diné, katerega se je udeležil tudi gospod Šuklje. Ta diné se danes ni plačan.

— Čoketova voda in lurška voda. Pred postavo smo vsi enaki, stoji zapisano v državnih temeljnih zakonih, toda v življenju je vse drugače. V senčlavškem farovu imajo etablirano pravo pravcate trgovino z lurško vodo in joprodatajo kakor zafran draga. Lurška voda prodajajo svobodno, Čoketova voda pa so preganjali, kar se je dalo. Čoketova voda je naravna voda, in kemična preiskava je dokazala, da vsebuje različne mineralične snovi, ki so zdravju koristne. Toda Čoketovo vodo so preganjali kar se je dalo. Deželna vlada je preganjala lastnika Čoketove vode, kakor največjega hudočelnika in državno pravdinstvo ga je dvakrat zgrabilo, hoteč mu zlomiti vrat. Zaradi lurške vode pa se nihče ne game, dasi je očitno sleparstvo. Zakaj pa tu ne store oblastniki svoje dolžnosti?

— Kolesarska dirka v Gorici v nedeljo se je vrnila v najlepšem redu in miru ob najkrašnejšem vremenu, čisto nemoteno od strani Lahov. Kako da bi se bili nalači poskrili, skoro nobenega Laha ni bilo v nedeljo

popoldne na ulicah, Slovenci pa so se pomikali po mestu proti Velodromu, da se jih je tam nabralo okoli 5000. Lahi so kapitulirali pred Slovenci, ki so jim pokazali po binkoštem ponedeljku svojo moč tako, da so jih prisili k temu, da puste Slovence v mestu nemoteno pri veselicah. V Velodromu so vihrale tudi mestne zastave, belo-modra, prvič vrat na slovenski veselici. Na gonjo proti slovenski zastavi so jim odgovorili mestni Slovenci s tem, da so proglašili mestno zastavo tudi za svojo, kar močno bodo Lahe, češ, da je tako odvzeto italijanstvo njihovi zastavi. Tudi kokarde v mestnih barvah so nosili Slovenci na prsih. V Velodromu so vihrale tudi slovenske zastave, le tako, da niso bile preveč vidne na zunaj, drugače je bilo vse okrašeno v naših barvah. Tržaški gostovi je bilo okoli 150. Veselica je uspela v vsakem oziru povoljno. Med dirkači so se posebno odlikovali Jos. Makarovič iz Solkan, Josip Modrijan iz Trsta in Ed. Rusjan iz Gorice. Veselica je trajala pozno v noč ter se končala v miru in redu. — Tako bi bilo že 8. junija t. l., da ni stopila laška fakinaza, nahujskana od dr. Venierja, na ulico ter delala krvale in napadala Slovence. V nedeljo se je pokazalo, da so Slovenci mirni ter nikogar ne izvajajo, obenem pa tudi, da so Lahi napadali in izvajali. Ker so bili Lahi mirni, je bilo vse v redu in miru. V nedeljo so obsoledili sami sebe za izzivalen in nemiren element.

— Abiturientska veselica, ki se je vrnila dne 5. t. m. v Kranju v korist ljudskim knjižnicam »Prosvetec«, je v moralnem in gmotnem oziru uspela tako nepričakovano lepo, da čutimo veliko dolžnost javno zahvaliti vse one, ki so na ta ali način pripomogli k temu krasnemu uspehu. Predvsem velja naša iskrena zahvala naprednemu meščanstvu mesta Kranja, ki se je veselice udeležilo v tako impozantnem številu. Dalje zahvaljujemo slavnemu odboru »Narodne čitalnice«, osobito njega predsednika, veleblag. prof. M. Pernata, za preprizzano prepustitev čitalnične dvorane in veleblag. g. V. Majdiču, ki nam je blagovolj posoditi ciprese za ozaljsavo ter vse darovalce krasnih dobitkov. Izredni zaslug za uspeh predritev so si stekle z razpečavanjem razglednic, narodnih kolkov, etvetic in srečk gospodinje K. Kerčeve, A. Kuraltova, J. Mayerjeva in H. Sajovičeva; iskrena zahvala jim! Prav tako zahvaljujemo tudi dijaški pevski oktet in sekret na lok za požrtvovano sodelovanje — nekateri tovariši so priheli sodelovati nalači celo iz daljne Štajerske. Vsem in vsakemu posebej naša iskrena zahvala. Simpatije, ki nam jih je izrazilo s svojo udeležbo na veselici naprednemu meščanstvu mesta Kranja, nam bodo bodrilo v našem nadaljnem narodnem delu, vsikdar jih bomo znali dostojno ceniti. — Napredni abiturientje gimnazije v Kranju. — Slovensko akademično ferialno društvo »Prosveta« v Ljubljani.

— Matura na I. državni gimnaziji v Ljubljani je bila pod predsedstvom dež. šolskega nadzornika Fr. Hubada od 7. do 13. t. m. in je imela ta-le uspeh: Od 42 maturov je prebolelo 10 z odliko, in sicer: Erben Hugon iz Šebinja na Sedmograškem, Gruden Ivan iz Vojske, Krizianek Karel iz Prage, Moro Viktor iz Ljubljane, Pretnar Franc iz Rečice pri Bledu, Pušek Aleksander iz Ljubljane, Schott Emil iz Ljubljane, Simenc Josip iz Podgorje, Težak Marko iz Božakovega pri Metliki, pl. Vorbeck Alfred iz Št. Jurja pri Hrastniku; spričevalo navadne zrelosti so dobili: Adamič Alojzij iz Velikih Poljan pri Ribnici, Andolšek Oskar iz Kranjske gore, Bloudek Stanislav iz Idrije, Dernovšek Ivan iz Hrastnika, Filipič Ivan iz Hotavelj pri Poljanah, Gerlovič Franc iz Župčeve vasi pri Krškem, Groznik Anton iz starega trga, Hollega pl. Hollegau Karel iz Celja, Jenko Frančišek iz Lipice, Jonč Ivan iz

samostojen list. Novi list je prvi kork k emancipaciji naše mladine od škodljivih vplivov.

Zastrupil in ustrelil se je v Trstu 48letni trgovski potnik Andrej Merk. Ustrelil se je v usta in bil takoj mrtev.

Nesreča, 52letnega sodarja Jozefa Vižintina je v Trstu velik sod tako pritisnil, da ga je vsega zmečkal. Težko da bi okreval.

Rasjen vsled eksplozije puškine patronje. V Trstu je našel 14letnega Stanislava Vidmar na cesti vojaško patrono in s kamnom toliko časa tolkel po nji, da se je izstrelila. Deček je pri tej izstrelbi dobil dve hudi rani na glavi.

Angleška eskadra je včeraj odpotovala iz Trsta v Puli, odkjer odplove na Reko. Tam se razdeli in gre del v Zader in Split, del pa v Dubrovnik in morda v Kotor. Na Krku se brodovje združi in se skupno povrne na Malto.

Silna suša. Kako silna suša je letos, se vidi pri kopanju za novi celjski vodovod v vojniški okolici. Zemlja je suha do dva metra globoko. Kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Stavka. V Gornjem gradu so zvišali kot drugod gostilničari cene piva za 8 vinarjev pri litru. Ker so pivovarci vsi dosledno izvajali štrajk, so krčmarji uvedli zopet staro ceno po 20 vinarjev vrček.

Zabutti ima prav. Dne 8. t. m. je vprašal lavantski knezoškoč o priliki birmje na Pilštanj nekega pripristega kmeta, kateri izmed sv. zakramentov da je najpotrebeniši. Kmet je nekoliko časa premišljeval, potem se odrezal: „sv. zakon“. „Zakaj pa“, je vprašal škof. „Zato, ker brez babnic ne moremo živeti“, je odgovoril zmagoslavno kmetišč nato.

Nesreča. V Trbovljah se je pri kopanju zemlje za železnico pri novem predoru vsula zemlja na dva delavca. Eden je težko ranjen, imatudi nogo zlomljeno, drugi 18letni Štefan Kovarič je bil takoj na mestu mrtev. Doma sta iz Čakovca Štajerski meji.

Ted odvadno društvo Sokol v Tržiču priredi v nedeljo, 19. t. m. ob 3. uri pop. v bližnji Pristavi pri g. Josipu Primožiču veselico v prid svoje telovadnice. Še je Tržič slovenski. To je sijajno pričal 5. t. m. ob otvoritvi železnice Kranj-Tržič, ko so visele kamor je seglo oko slovenske zastave in ko so se razlegali povsod le gromu podobni klaci: Živio in na zdar. Tržič pa tudi mora biti slovenski. Zastava za to je telovadno društvo Sokol, če mu damo kar mugre, to je telovadničko. Slovenska božičnost Tržič je zadeva, ki se tiče vseh Slovencev. Za sokolsko telovadnico v Tržiču prispevaj sleherni Slovenec. V ta namen se zganiči vsi zavedni Slovenci v nedeljo v Tržiču! Prepričajte se, da smo ga ohranili slovenskega! Pokažite, da se veselite naših uspehov! Zagotovite nas, da se lahko zanesemo na Vašo pomoč! S svojo kar najstevilnejo udeležbo nam vzbudite ponos, našim nasprotnikom pa strah! Za nadaljnje boje, katerih bo še mnogo, nas ohrabrite. Za pomoč, katero nam prinesete, boste obilno odškodovani. Pokrajina med Kranjem in Tržičem je prelepna. Veselica bo kar trosila prijetnosti, radosti in kratek čas. Največje plačilo pa Vam bo zavest, da ste storili svojo narodno dolžnost. V nedeljo bodi torej geslo: na veselico telovadnega društva Sokol v Tržiču. Tržička železnica ima zvezko z vsemi vlaki iz Ljubljane. Nazaj bo vozil poseben vlak in sicer ob 10 uri zvečer tako, da bode zvezka z vlakom v Ljubljano in na Gorenjsko.

Bistroške novice. C. kr. glavno zalogu tobaka v Il. Bistrici prevzame s 15 t. m. gospica Podbojeva. — Vodovod misli letos bistriška občina podaljšati ob desnem bregu Bistric. Saj je pa tudi skrajni čas, da se temu perečemu nedostatku v okom pride. Cel del vasi je sedaj brez vodovoda, največ seveda po prizadetosti prizadetih hišnih posestnikov samih. Ko se je napravljil vodovod, so posestniki molčali, mesto bi se energično za vodovod pobrgali. Sedaj se je nekaka akcija prizadetih v prid vodovodu pričela; upamo pa, da nam bude slavno županstvo na roke šlo.

— Bistroški „Sokol“ udeležil se je korporativno zleta notranjskih sokolskih društev. Drugo leto bode zleti v Il. Bistro. — Podružnica „Slov. plan. društva“ v Bistrici kako vrlo napreduje. Zaznamovala so se pota tako na primer na Sv. Ahačij, Plavine, Snežnik itd. Tudi nekatere orientacijske table so se že postavile. Zaradi velike suše ne bode letos vodjak v naše kraje.

Odkritje nagrobnika in spominske plošče Simonu Gregorčiču. Orednji odbor za Gregorčičev spomenik je sklenil, da se praznjuje tine 6. septembra t. l. odkritje spominske plošče na rojstni hiši na Vrsnem in nagrobnika tam gori pri Sv. Lovrenci pod sivim Krnom, odkritje skromnega znaka hvaležnosti slovenskega naroda napram geniju velikega pesnika. Spomin

mina plošča in nagrobnik sta delo slovenskega umetnika Bitenika v Gorici, omogočila pa je to delo pozrtvalovalnost čestilcev Gregorčičeve muse. Slovesnost se bo vrnila v skromnem slogu, in sicer po sledenem sporedu: ob 9 uri sijutra odkritje spominske plošče na Vrsnem, ob 11. uri predpoldne pa odkritje nagrobnika na pokopališču. Na obeh krajin bode kratek slavnostni govor (govornika dr. Ozvald in dr. Sorli) in pevci zapiso nekaj Gregorčičevih pesmi. K tej slavnosti so vabljene vse Slovenke in vsi Slovenci. Vrsno je približno na sredi med Tolminom in Kobaridom. Udeležniki, ki pridejo po železnici, izstopajo na postaji Sv. Lucija-Tolmin, odkoder lahko dosegajo do Vrsna deloma z vozom ali pa peš. Tudi od Trbiža čez Predil se lahko pripelješ s pošto do Kobarida. Slavnost se konča obliki poldne. Najprimernejša kraja za obed sta prijazna trga Kobarid in Tolmin.

Zakaj se zovejo klerikalni televadni odsek — čuki? Čuk je smrtna ptica in pomenja smrt liberalizmu. — Tako docira nekdo v mariborskem „Slov. Gosp.“ z dne 9. julija t. l. Pasja vročina učinkuje čembolj v vrstah naših klerikalnih neumnežev.

Celjska podružnica „Sudmarke“ je imela dne 10. julija t. l. svoje glavno zborovanje. L. 1907 je oddala 2700 K prispevkov centrali od svojih članov. — Za prihodnjo dobo so spet izvolili za predsednika podružnico mestnega predstojnika dr. O. Ambroschitzza, za njega na mestnika pa avskultanta dr. Jurija Skoberneta. Kakor kažeta imeni, sta oba prista — Nemca.

Učitelj Ožbald Lakitsch na deželnem meščanski šoli v Celju bode na lastno prošnjo, tako se nam piše, prestavljen na meščansko šolo v Radgoni. — Lakitsch je oni mož, katega so celjski politiki silno črtili. On je namreč odkrit pristaš socialdemokratske stranke in sotrudnik graškemu listu „Arbeiterwille“. Ker pa je ravno ta list za bivanja Lakitschevega v Celju razkril marsikater gnilobo celjsko, zato so celjski oblastniki uprizorili neusmiljeno gonjivo proti učitelju Lakitschu. Sedaj pa Lakitsch sam odide in mirni bodo lahko spet razburjeni okrog celjske „Deutsche Wacht“!

Že zopet v Lurd! Iz slovenskega Štajerja se nam piše 12. julija t. l.: „Slov. Gospodar“ z dne 9. julija slovensko ljudstvo že spet poziva na romanje v Lurd vzljud temu, da naša „Kršč. socialna zveza“ itak priredi letos meseca avgusta romanje v Marijino Celje. Romanje v Lurd pa se priredi dne 10. avgusta t. l. z Dunaja. — Vsled izredne suše in mnogih uim letos večjidel — več ali manj — zavlada križem slovenskega Štajerja velika beda. A to naših „kmetskih“ priateljev okrog Koroskevega „Slov. Gospodarja“ kar nič ne moti. Vkljub temu že kličejo k potratnemu potovanju v daljni Lurd! Ti dobrutniki „dobrega“ našega ljudstva hočejo le to res privesti na rob propada!

Znižanje cen železa. Avstrijski veletržci z železom so znižali ceno za železo v palicah in pločevino pri 100 kg za 1 K. To znižanje cen je posledica znižanja cen, katero so vpeljale livarne pred kratkim.

Bivši dekan — krčmar. Bivši dekan v Ospu v Istri, Kompare po imenu, je postal zdaj v Ameriki krčmar.

Otroka je usmrtil veleposestnik Anton Polak iz Trsta, ko se je v avtomobilu peljal skozi Puščavo na Koroškem in mu je otrok prišel pod kolesa.

Obsežna, gozdna graščina Gornje Trušnje (Ober Trixen) pri Velikovcu je prišla v slovenske roke. Kupili so jo kranjski Slovenci. Nemci po svojih koroških glasilih radi tega besnjijo.

Slov. akad fer. društva „Gorotan“ občini zbor se vrši dne 23. t. m. ob 3. popoldne na Trati pri Borovljah.

Samomor volaka. V Pulju se je ustrelil vojak 87. polka Štefan Selinšek, ker mu je mati pisala, da se je njegova zaročenka z drugim poročila.

Proti časniki slobodi. Sotrudnik tržaškega lista „Lavoratore“, Umberto Calligaris, je prinesel obširne podatke o družbi sleparskih igralcev. Ker bi bila polacija rada podrobnosti, je navedla Calligaris za pričo. Pred preiskovalnim sodnikom pa je izjavil, da stvari, ki jih zve v izvrševanju svojega poklica ne more izdati, ne da bi omadeževal svoje stanovske dolžnosti. Sodisce pa je Calligaris vkljub temu obsodilo na 50 K globe ter ga znova zasiši.

Za pogorelo na Bledu je daroval Mat. Dolničar, vinski trgovec v Šmartnem pri Ljubljani 50 kron. Znesek je bil sicer izkazan že zadnjo soboto, toda pomotoma je bilo rečeno, da je darovalec v Šmartnem pod Šmarino goro.

Za Sudmarke je daroval kocvski knez Auerberg 1000 K.

Neve cigare. S 1. avgustom se začne prodajati po prodajalnah za tobačne specijalitete nova vrsta cigar z imenom „Pigmēos“. Zabojki po 25 komadov bodo stale 4 K, posamezne pa po 16 v.

Prememba posesti. Graščino Vitanje na Stajerskem s pripadajočimi posesti je kupil Rudolf Orosz iz Ljubljane od Edvarda Mulleyja.

Za nadelnika okrajnega cestnega odbora višnjegoranskega je izvoljen g. Štefan Pirnat, posestnik in župan v Višnji gori.

Nagrada. Josip Novak in Ivan Kovačič iz Dobropolja pri Postojni sta dobila po 20 kron nagrade od dež. vlade, ker sta rešila smrti nekega človeka, da ni utonil.

Slovenci v Ameriki. Plini so zadušili v Indianapoliu Antona Gabrijelčiča, doma iz Golovca pri Kanalu na Goriškem in Jos. Lavrinčka iz Rake na Dolenjskem. — Zgorela je v Pueblu Rezika Hočev var s hčerkovo red, ker je po starosti razvadi polivala drva s petrolejem, ki je planil po njeni in hčerkini obleki. Ponesrečena je bila doma iz Hin na Dolenjskem ter šele leta dni poročena.

Zakale se je v mestni klavniči ljubljanski od 28. junija do včetevšči 5. jul. 67 volov, 5 krav, 10 bikov, 134 prašičev, 165 telet, 24 koščurkov in kožlov in 23 kožličkov; zaklani živine se je vpeljalo 6 prašičev, 7 telet, 1 koščur, 2 kožlička in 402 kg mesa.

Psa je obstrelil včeraj s flobert puško v Tobačnih ulicah železniškemu uslužencu Franu Češnovarju nek hlapec.

Aretovan je bil včeraj delavec Ivan Gerbec, rojen 1870. l. v Trstu in pristojen v Il. Bistrico, kateri je sumljiv, da je pokradel v noči 12. na 13. t. m. služkinji Barbari Težakovici na Stari poti za 36 krov obleke. Izdal ga je svilnata ruta, katero je prodal neznanemu delavcu. Gerbec je bil že se sedemkrat predkazovan. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Izgubila se je v vlaku med Ješenicami in Bledom zlata zapestnica. Lastnica je gospa Frančiška Kozjek, trgovka v Dovju, p. Mojstrana. Odda pa se tudi lahko pri Zofiji Debevc, Gradišče št. 19.

Izgubila je neka gospodična dva wertheim-ključka. Pošteni najdeti ju odda pri policiji. Šolski učenec Julij Golob je našel srebrno uro s kratko verižico, na kateri je obesek s konjsko glavo.

Zatekel se je k hišniku „Narodne tiskarne“ temnorjav lovski pes z belimi lisami in odsekanim repom. Številka znamke je 376 leta njega leta. Oglasiti se je pri imenovanem hišniku.

Društvena godba ljubljanska priredi danes zvečer na vrtu restavracije „Novi svet“ koncert za člane. Vstopina je za člane prosta. Nečlanji plačajo 40 v. — Začetek ob 8. zvečer.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri zvečer na vrtu meščanske pivarnice (A. Dekleva). — Vstopina prota. Začetek ob 8. zvečer.

Drobne novice.

Knez Eulenburg je tako oslabel, da se ne more več v naslanaču držati pokoncu, temuč so ga moral včeraj k obravnavi prinesiti na nosilkah. Pri dvornem svetniku Kistlerju, ki ga je napravil Eulenborg iz svojega služabnika za dvornega svetnika, so našli pri hišni preiskavi v Monakovem dve Eulenborgovi pismi, v katerih ga knez prosi, naj podkupi glavno pričo za napačno izpoved. Iz teh pism je knezu znova dokazano hudo delstvo.

Glavni provzročitelj velike nesreče pri evetilinem korzu v Pragi, ženin ministrove vdove Kaizlove, poročnik pl. Gjorgjević, je baje sin pok. srbskega kralja Kristiće in njegove ljubice Kristićeve. Vseh ranjenih je bilo 27, med temi so širje že vedno v smrtni nevarnosti. Proti Gjorgjeviću je vložena otožnica. Njegove rane so nevarne, ker se mu vnema tudi rebrna mrena Kaizlove je iz nevarnosti, ter je bila včeraj že zasišana. Nesreča je baje provzročila ubita gledališčna igralka Slavinska, ki je bila dobro znana s Kaizlovo ter ji hotela vreči rožo v voz, zadela pa je iskriga konja med oči, da se je vzpel ter udaril s prednjima nogama Slavinsko v prsi.

Hude delstvo na železnici. Na progi Lvov-Javorov so širje zločinci položili na tračnice debela bruna, vselej česar je vlek zdrknil s tira ter sta bili dve osebi hudo ranjeni, dočim je lahko ranjenih 15 oseb.

Ponesrečen rop. V hipotečni banki v Monakovem sta hotela dva elegantno obledena gospoda izvršili velik rop. Eden teh je nagovoril

bančnega služabnika, ki je nosil kaseto s 16.000 markami, drugi pa je med tem služabnik iztrgal kaseto. Toda na signal so zaklenili vsa vrata, nakar se je posredilo prijeti oboj roparja. — Pri njima so našli jako mnogo avstro-ogrskih bankovcev, ki so gotovo bili tudi ukradeni.

Zaradi vohunstva so prijeli v Srbiji ob bosanski meji stotnik avstro-ogrškega generalnega štaba K. Herschmanna ter so našli pri njem razne risbe in načrte.

Razne stvari.

*** Šitinski v zaporu.** V lvovskih sodnih krogih so uverjeni, da bo morilec grofa Potockega priporočen cesarju v pomilovanje. Sodni odlok se je odpodal takoj, a ne običajnim potom, temuč ex praesidio. Ščinjski se vede v zaporu popolnoma mirno. Ves danči ali pa piše pisma rojakom in pristašom. V kaznilični bo najbrže nameščen za pomožnega učitelja ali pa za pisarja v uradu.

*** Pojemanje tuberkuloze.** V francoski akademiji je dr. Armand-Gaud predaval o jetiki ter konstatiral iz statistike, da ta bolezni pojema. V zadnjih dvajsetih letih je padel odstotek za jetiko umrlih posebno v velikih mestih. Ako bi se odsteli jetični bolniki, ki prihajajo z dežele v bolnišnice velikih mest, bi se ta odstotek še bolj znižal. Glavni vzroki pojemanju jetike so napredovanje kulture, izvrševanje higijenskih predpisov in boj proti alkoholizmu.

*** Delovanje srca.** Najmarljivejši organ našega telesa je srce. Od prvega do zadnjega dnevnega dela ne prestane podnevu in ponoči. Dete v zibelki ne razvija še nikakega znanega delovanja mišic, ne pokazuje še skoraj nikakega delovanja možgan, pljuča dihajo počasi, ali srce bije okoli 140krat v minutu, torej na dan 200.000krat. Srce odraslega človeka bije le za polovico takoj naglo, ali vendar okoli 35 milijonkrat na leto. Ponoči ne miruje srce niti trenutek. Na srce moramo paziti, kajti vsako nepravilno povisjanje telesne delavnosti, pretirano delo, pretiran šport, alkohol, kava, čaj, kajenje itd., je srcu skodljivo.

